

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 364/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtioneuvoston läsnäolosta X-alueella

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Harakan /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 364/2024 vp:

Miksi valtioneuvoston kanslia, valtioneuvoston jäsenet ja ministeriöt käyttävät keskeisenä tiedotuskanavana ja kannanottojen alustana ulkomaalaista, yksityisomisteista sosiaalisen median alustaa X:ää, jonka EU on todennut levittävän jatkuvasti ja laajasti mis- ja disinformaatiota ja joka ei ole sitoutunut EU:n lainsäädäntöön, sopimuksiin, käytäntöihin ja arvoihin ja

olisiko mainittujen tahojen syytä siirtää keskeinen viestintänsä viestimiin, jotka allekirjoittavat suomalaisen demokratian peruseriaatteen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtionhallinnon viestintäsuositus lähtee siitä, että valtionhallinnon on viestittävä mahdollisimman laajasti suurelle yleisölle. Informaatioympäristön muutoksen takia väestö jakautuu yhä eriytyneempiin kohderyhmiin. Siksi viranomaisen on viestittävä monikanavaisesti ja oltava läsnä niissä kanavissa, joita ihmiset käyttävät. Viestintää ei nykyisessä informaatioympäristössä ole mahdollista keskittää vain yhteen paikkaan. Samaan aikaan on kuitenkin huolehdittava, että viestintä on kestäväällä pohjalla kaikissa valtionhallinnon käyttämissä kanavissa.

Sosiaalisesta mediasta on tullut kiinteä osa ihmisten arkea ja sen merkitys todennäköisesti jatkaa kasvuaan tulevaisuudessakin. Parhaimmillaan sosiaalinen media on valtionhallinnolle erinomainen kanava tiedon välittämiseen sekä vuorovaikutuksen ja luottamuksen rakentamiseen. Sosiaalinen media on kuitenkin tuonut mukanaan myös ikäviä lieveilmiöitä. Ne pitää ottaa huomioon, kun viranomaiset pohtivat läsnäoloaan sosiaalisessa mediassa. Erityisesti on otettava huomioon palveluiden tietoturva, tietosuojat ja vastuullisuus.

Kaikkia Euroopan unionin alueella toimivia sosiaalisen median alustoja velvoittaa EU:n digipalvelusäädös. Siitä huolimatta sosiaalisen median kanaviin ja niiden jatkuvaan muutokseen, algoritmien kehitykseen ja kanavien keskustelukulttuuriin liittyy merkittäviä ongelmia. Sääntely ei

ole myöskään estänyt sitä, että kaikissa sosiaalisen median kanavissa leviää salaliittoteorioita ja mis- ja disinformaatiota.

Valtioneuvosto tai sen ministeriöt eivät viesti voimakkaasti kasvaneessa kiinalaisomisteisessa Tiktokissa, jonka tietoturva ja tapa suojata käyttäjien yksityisyyttä ovat puutteellisia. Myös pikaviestipalvelu X:n kehitystä seurataan jatkuvasti, koska kanavan omistussuhteet ja toimituspolitiikka ovat muuttuneet merkittävästi vuonna 2022 tapahtuneen omistajanvaihdoksen myötä. Palveluun tulleet muutokset ja erilaiset maksulliset lisäpalvelut ovat heikentäneet sen käytettävyyttä. Toistaiseksi on kuitenkin arvioitu, että palvelun ongelmista huolimatta sen kautta on yhä mahdollista välittää tietoa tehokkaasti ja nopeasti Suomessa asuville ihmisille, medialle ja muille sidosryhmille. Valtioneuvoston kanslia on X:n muutosten takia kuitenkin jo merkittävästi vähentänyt palveluun tuotettavaa sisältöä. Kanavan hyötyjä ja haittoja punnitaan päivittäin.

Valtionhallinnon viestintäsuosituksessa linjataan, että viranomaisella täytyy olla virallisia viestintäkanavia, jotka ovat sen omassa omistuksessa. Muiden toimijoiden kanavat täydentävät virallisia kanavia. Näin viranomaisen viestintä ei katkea, jos toinen toimija esimerkiksi muuttaa omistamaansa viestintäkanavaa tai lopettaa sen.

Suosituksen mukaisesti valtioneuvoston tai valtioneuvoston kanslian toiminnasta ei kerrota ainoastaan sosiaalisessa mediassa. Valtioneuvoston kanslia ei liioin julkaise olennaista tietoa pelkästään pikaviestipalvelu X:ssä, vaan saman tiedon on aina löydyttävä myös valtioneuvoston verkkosivuilta tai esimerkiksi EU-instituution verkkosivuilta. Valtioneuvoston viestinnän pääkanava ovat valtioneuvoston ja sen ministeriöiden verkkosivut. Sivujen tilauspalveluista ministeriöiden tiedotteet, ministereiden puheet ja muut ajankohtaisaineistot lähtevät heti julkaisun jälkeen medialle sekä muille sidosryhmille ja myös muille aineistoja tilanneille. Ketään ei siis pakoteta tai edes ohjata käyttämään sosiaalisen median kanavia.

Helsingissä 25.10.2024

Pääministeri Petteri Orpo

VN/28925/2024-VNK-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: